

Novi zvon

Novi zvon, letnik II, številka 11

Urednica:
Gaja Jezernik Ovca

Mentor:
dr. Tomo Virk

Oblikovanje:
Gaja Jezernik Ovca

Naklada:
∞

Ljubljana, november 2013

Kazalo

Rapis za decembrsko številko	3
Intervju: Janja Kavčič	4
Sara Fabjan: Stoletje	6
Sara Fabjan: Trolltunga	7
Sara Fabjan: Izgubi se mi	8
Sara Fabjan: Ni severni sij	9
Sara Fabjan: /http te strani ni mogoče prikazati/	10
Sara Fabjan: Razvoj	11
Janja Kavčič: Cevižokhal	12
Janja Kavčič: Knjiga	13
Ivona Bozik: Zareza II	14
Ivona Bozik: Jeza	15

Razpis za decembrsko tematsko številko:

And which words are running through your head?

Nadaljujemo s tradicijo polletnih tematskih števil. Tokratna tema bo kar jezik sam. Angleški jezik.

Misija decembrske številke bo dvojna: priložnost za objavo želimo dati slovenskim avtorjem, ki pišejo (tudi) v angleščini, in hkrati želimo med slovenske bralce pripeljati tuje avtorje ter s tem njihove stile, njihovo kulturo in kreativno atmosfero.

Prispevke vseh vrst, zvrsti in žanrov* pošljite na naš elektronski naslov (novizvon@gmail.com) do 28. novembra 2013. Prispevki morajo biti v angleškem jeziku, drugih omejitev ni. Navodilo za oblikovanje prispevkov najdete na spletni strani revije.

Želimo vam prijetno ustvarjanje in veselimo se morebitnega sodelovanja!

ekipa Novega zvona

*Da, to vključuje tudi dela, ki spadajo pod oznako *fanfiction*. Vendar vas v tem primeru prosimo, da se dolžinsko omejite na kratke zgodbe. *Zakaj fanfiction?* Revija Novi zvon je neprofitna, kar pomeni, da lahko objavimo tudi ta žanr, ki je sicer zaradi svojega posebnega statusa v veliki meri spregledan, a v nezanemarljivo veliko primerih zelo kvaliteten.

JANJA KAVČIČ

Menim, da imajo na večino ljudi slike večji vpliv kot besede

Smisel njenega življenja je ustvarjanje. Rada piše, riše, bere, šiva, poje, izdeluje nakit, fotografira, hodi na predstave, koncerte in še kaj ... Pravi, da se trudi ustvarjati stvari, ki so nekaj posebnega, neobičajnega, originalnega, da gleda in razmišlja na drugačen način kot večina. Grozno jo je strah običajnosti in dolgčasa. Zase pravi, da raje umre, kot pa postane bela ovca.

1. Poleg naštetih ustvarjalnih dejavnosti se ukvarjaš še z ilustriranjem pesmi. Mi lahko poveš kaj več o tem, kako pesmim vdihneš življenje? Sta ilustriranje in risanje med seboj zelo različna?

Na idejo ilustriranja sem prišla šele pred kakšnim letom in sicer iz več razlogov. Prvi je ta, da preprosto rada združujem svoje talente. Tako je že več pesmi ilustriranih, vsaj polovica pa jih je tudi uglasbenih, čeprav tega s svetom še nisem delila. Glavni razlog pa je seveda moja želja po neobičajnosti. Če mi kdaj uspe izdati pesniško zbirko, definitivno ne bo tako dolgočasnega videza kot večina. Moje pesmi bodo vse ilustrirane, cela knjiga pa bo v neobičajnem formatu. Menim, da imajo na večino ljudi slike večji vpliv kot besede. Če ne, pa slike vsaj privabijo k branju.

Zato sem z risanjem v taki 'tehnik' začela v srednji šoli. Da so bili zvezki in učbeniki bolj privlačni za učenje, sem s kemikom, ki je od takrat moj najboljši prijatelj, porisala vsak bel centimeter papirja. Šele kasneje sem prešla na večje risbe in na risalne liste, še kasneje pa na idejo ilustriranja svojih pesmi. Moram pa omeniti eno ogromno razliko med risanjem in ilustriranjem, ki me je že dostikrat skoraj odvrnila od nadaljevanja tega mučnega početja. Mogoče je prvo, kar pomislite to, da pač ne morem narisati česarkoli, ker morem upoštevati pesem. Ampak to ne drži, ker sem naredila že precej takih ilustracij, kjer se je zares potrebno poglobiti in v pesem in v risbo, da ju lahko povežeš med sabo – ker ljubim skrite pomene in ker pri izbiri motivov za risanje nisem prav nič omejena. Če želim narisati slona, ga bom narisala, tudi če pesem govori o medvedih. Vaša naloga pa je, da ugotovite, zakaj sem se tako odločila, kakšno uganko sem si tokrat izmislila.

Razlika, ki me muči, je povezana s tem, da nisem pravi talent za risanje. Moja prednost je le domišljija. Realnega slona ne znam narisati. Sicer lahko zafilozofiram, ali je realni slon kaj bolj realen od mojega fantazijskega, ki bi verjetno imel kozje noge in mačje oči, ampak to mi še vedno ne bi pomagalo rešiti razlike med ilustriranjem in risanjem. Pri mojem risanju ni bil nikoli problem, če me je kdo ponesreči »ruknil« in je kemik šel svojo pot. Iz vsake čačke je kasneje nekaj nastalo in velikokrat risbo še celo izboljšalo. Za ilustrirane pesmi pa tega ne morem reči, ker so glavni motivi že vnaprej narisani in od mene zahtevajo ogromno koncentracijo, da se kje ne zmotim tako

zelo, da se ne bo več dalo popraviti. Torej – razlika, ki me moti, je, da pri risanju nikoli ne vem, kaj bo nastalo in rišem popolnoma neobremenjeno, le z domišljijo, pri ilustriranju pa se moram držati skice in biti pri risanju z glavo. Tudi če rišem slona s kozjimi nogami in mačjimi očmi.

2. So vse teme "hvaležne" za ilustriranje? Katere teme najraje vpletaš v svoje pesmi in zakaj?

Kar se umetnosti tiče, ne počnem ničesar brez navdiha. Pod prisilo nisem ustvarila še nobene stvari, s katero bi se pohvalila. Zato težko rečem, katere teme se mi najraje pletejo v verze ali pa da katero pesem težko ilustriram. Pesmi pridejo same od sebe. Ilustracije pa so tudi tako neodvisne od pesmi, da je težavno le samo risanje že narisane skice. Če si pri ilustriranju lahko rečem: zdaj bom pa narisala 'slona', in potem to tudi res storim, pri pisanju to ne drži. Sem cepljena proti pesmim po naročilu. Niti če si sama zaželim napisati ljubezensko pesem, mi je ne bo uspelo napisati, ko bi to hotela. Sicer sem že nekajkrat dobila 'ponudbe', da napišem pesmi za kakšno javno prireditev in šolske predstave, ampak na te rimane besede resnično nisem ponosna in jih ne cenim prav dosti, pa čeprav so moje. Mislim, da jim manjka tisti pravi umetniški čar, vrednost.

3. Čemu daješ prednost pri svojem ustvarjanju, obliki ali vsebini? Kaj od tega je lažje za prilagajanje?

Do zdaj so še vse pesmi nastale brez vedenja, da bodo nekoč tudi ilustrirane, zato se med pisanjem posvečam le vsebini in obliki pesmi. Ko pa se odločim, da bom pesem ilustrirala, se poigram s kiticami, jih razporedim, kakor se mi zazdi, in pesem spravim skozi tiskalnik na papir, ki mi potem nekaj časa leži pred očmi in čaka, da dobim idejo. Pesem nekajkrat preberem, si zapišem glavne motive, ki jih želim uporabiti, in se lotim skiciranja ilustracije. Od tega trenutka naprej sta pomembni samo še vsebina in oblika ilustracije. Tako pesem in ilustracija nastajata vsaka posebej. Vsaki se posvetim, kot da obstaja samo ona. Če že moram kaj prilagajati, so to ilustracije, ampak še to ne prav velikokrat, ker kot sem že omenila, sem pri izbiri motivov popolnoma svobodna. Tako pesmi kot ilustracije so lahko čisto samostojna umetniška dela. S svojo vsebino, naslovom, obliko, skritimi pomeni ..., ki pa se čisto spremenijo, ko enkrat pesem in ilustracijo daš skupaj. Bolj težavna in nerazumljiva kot je kombinacija, bolj sem zadovoljna sama s sabo, da mi je to uspelo. Ampak brez skrbi. Če ne bo kdo že prej 'diplomiral' iz tega, bodo po moji smrti lahko objavljene vse razlage in interpretacije mojih stvaritev, saj si jih zapisujem. Je pa včasih res toliko možnih razlag, da niti sama ne vem prave oz. se ne spomnim več, katero sem imela v mislih, če sem jo sploh imela, ko sem ustvarjala. Zakomplcirana reč – ta umetnost.

Intervjuvala: Veronika Šoster

Sara Fabjan

Stoletje

življenje je stresor
še bolj ker živiš v 21. Stoletju
ampak manj kot če bi živel v 22. Stoletju

"kako se čudno sliši"

pravim

in razmišljam kdaj bi živela

če bi lahko izbirala

ampak potem:

kdo bi bila

-kje

-kako

-zakaj

-s kom

-s čim

-...

..bi živela?

boli me

ker se ne morem kriviti
za nekaj na kar nimam vpliva

ampak vseeno me zanima

kaj bodo rekli o nas

ki smo se izgubili nekje

v prepadu

med 20. in 21. stoletjem

Trolltunga

Za vsako sliko ki rata
Je sto slik na katerih
Izgledaš kot trol
Ko želiš prelisičiti resnico

Utapljaš se v pregledovanju fotografij
In razmišljaš na kateri si videti
Najmanj sam

In vsak ve da je slika tebe na koncu trolovega jezika

Tvoja prva in zadnja slika
S katero se boš lahko bahal

Namesto da bi se utapljal
V ogromnih prostranstvih narave
Po katerih hodiš prvič
Iščeš svoj ego
Ki se je izgubil med tretjim zavojem desno

Ko zahaja sonce ostane Trolltunga
S svojimi sebičnimi nameni
Tako tiho
Da tudi tvoje misli utihnejo
Ker se bojijo
Da jim bo kdo odgovoril

Izgubi se mi

Vidim izgubljenega človeka
Ki čaka na bus številka 3G
V glavi se mu gotovo vrtijo
Najnovejše pop uspešnice
In nič drugega

Na srečo
Se vsak dan moje misli
Izgubijo v poplavi dima
Ker samo tako obstaja možnost
Da jih vedno znova odkrivam

Ko se usedem na avtobus
Me nikoli ne skrbi
Da je tudi voznik izgubljen

Ni severni sij

Čakala sem na severni sij

Na napačni strani sveta

Ko mi je bilo dolgčas

Sem razmišljala o tem

Kako nikogar ne pogrešam

In da bi lahko živela

Z ledeniki

In samo ledeniki

Ali bi lahko živela sama?

Lahko bi rekla mogoče

Ampak rekla bom včasih

Skype daje občutek zavetja

V mrzlih dneh

Smrt je hitra

Nihče ne bi mogel pomagati

Samo prestavljen si na "čakanje"

Na oblačen dan najboljše občudujem zvezde

Ker moram verjeti da obstajajo

Izkoristila bom študentski popust

Na na ono stran

Skype zvoni v prazno

Ker jaz mislim da vidim severni sij

/http te strani ni mogoče prikazati/

delec mene se je odcepil
in je lahko pogledal to stran
ki po vsej zdravi pameti ne obstaja
tako mu uspejo stvari
ki mi v realnosti ne
včasih se odcepita dva
počasi se kvantitativno manjšam
izgubljam se..
zato da lahko
počasi čedalje več delcev mene
ugotavlja druge alternative
ki mi niso dosegljive
dokler sem ujeta v tej materiji
ne vem če bi lahko preživela
ča bi vedela ali lahko obstajam
kot pesnica

tako da naslednjič ko me pozdraviš
/http tega čustva ni mogoče prikazati/

in jaz ne odzdravim

se spomni

da zato

ker je delec mene odšel s tabo

v drugo alternativo

/http te strani (še vedno) ni mogoče prikazati/

Razvoj

Obupala sem nad sabo
In tudi nad vsemi drugimi
-ampak to ni pomembno

Pišem se za nazaj
Na novo popisujem popisane liste
Sebe deletam
In se črkujem za druge
Vsakič drugače
In vedno pravilno

Ugotovila sem da sem nazadovala
Ampak
Tudi poslabšanje je način razvoja
Čeprav
V napačno smer

CEVIŽOKHAL

Nekaj let nazaj sem iskal barvico,
danes pa upam, da najdem mavrico,
saj jo hočem zopet pobarvati.

Nekaj let nazaj sem videl smisel,
danes pa vem, da ni bil biser,
saj ni imel školjke.

Nekaj let nazaj sem objemal poljub,
danes pa slutim, da ljubil sem strup,
saj nisem več živ.

Nekaj let nazaj sem prepeval pesem,
danes pa slišim, da bila je jesen,
saj je šumelo listje.

Nekaj let nazaj sem čakal njo,
danes pa slutim, da je ni bilo,
saj ni bila slepa.

Nekaj let nazaj sem igral kitaro,
danes pa trdim da me ne poznajo,
saj me ni bilo slišati.

Nekaj let nazaj sem našel nit,
danes pa molčim, da sem zabit,
saj prišel sem do konca.

Nekaj let nazaj sem iskal sebe,
danes pa upam, da najdem tebe,
saj te hočem zopet pobarvati.

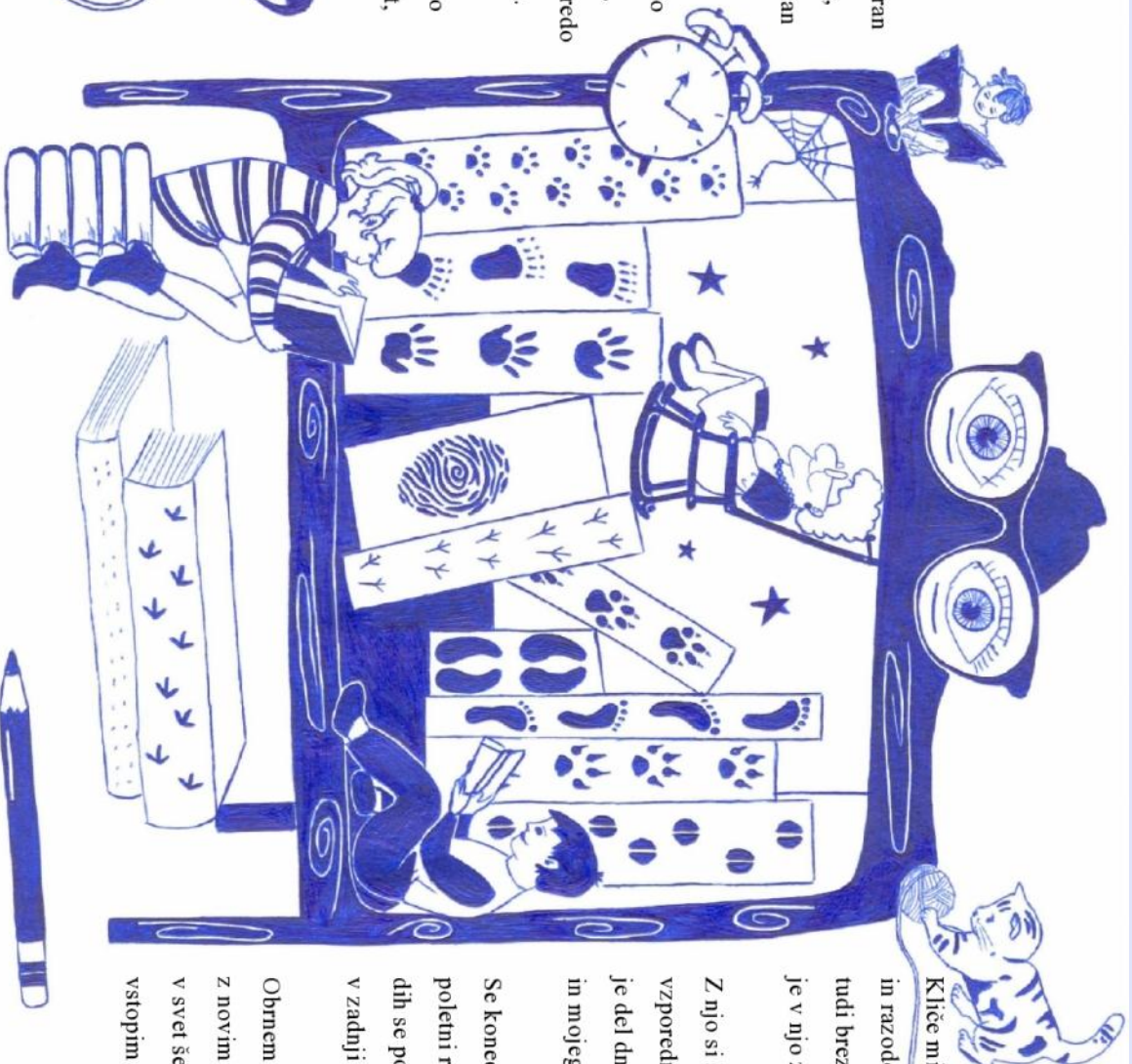

Knjiga

Obrnem novo stran
z novo melodijo,
v svet še nepoznan
misl mi hitijo.

Beseda za besedo
lovi me na okus,
včasih prav na sredo
postavi preizkus.

Vleče me za sabo
ta neprebrana nit,
vejica za vabo
poveča apetiti

Klice mi spomine
in razodeva čas,
tudi brez skomine
je v njo zazrt obraz.

Z njo si štejem ure
vzporednega sveta,
je del dnevene nuje
in mojega duha.

Se konec približuje
poletni romanci,
dih se pospešuje
v zadnji resonanci.

Obrnem novo stran
z novim hrepenenjem,
v svet še nepoznan
vstopim s poželenjem

O
P
A
S
i
M
B

Ivona Bozik

Zareza II

Od zunaj so odmevali raznorazni zvoki, ljudje niso želeli utihniti, otroci umiriti, okno se ni zaprlo samo od sebe. In v ozadju neko cingljanje?! Ne --- zgolj radio iz spodnjega lokala na ulici... Onemelo počutje, dušiči dih, ki ne sledi pretiranemu razpoloženju, udar na udar, iz oči in nosu. Pograbitni neko stvar, tole skledo za solato, ki je ne more spraviti vase, in jo zalučati v steno, v pult, uživati v razbitju nečesa, kar je zgolj stvar? V nastali umazaniji, ki jo je mogoče počistiti? Uživati --- le predstavljati si, da si tega res zmožen. Sesuvati se - kaj ni to lep glagol? Ali naj se sploh še upa, da destrukciji sledi feniks? Ker: kako je neko življenje videti od zunaj, sploh ne šteje. In koliko sanje dejansko štejejo? In koliko šteje dejanska uresničitev katerihkoli, vseh želj? Teci. Hočeš nož --- zakaj si ga ne vzameš?! Prekiniti z vsem, življenjem, ne da bi bilo to samomorilsko dejanje! --- Vendar strahopetec ne zbeži... Ko bi vsaj vse to pomenilo, da si pozabil vzeti zdravila, ne, ne – najprej ti jih morajo predpisati! Saj si nor – kaj pa drugega, kot čudak med čudaki! Nevrotik, histerik... In imaš vsaj Nietzscheja, da te nasmeji s svojimi aforizmi in pove, da nisi edini idiot na tem svetu. To ti je bilo položeno v tvoje evropske gene, kot ovira na poti, zid, čez katerega ne moreš skočiti, torej ruši, ruši. In iskra: --- ne ovira, ne, to je pot, kaj naj se potem sploh ruši?! Izpljuni, izpljuni. Odpihni. Sproži. Izpljuvaj!

Jeza

Noč se je prevešala v jutro, ko je nekaj celicam v njenih možganih uspelo prodreti v zapečateni območje zaprtih sten, vrata so kruto obupno zaječala in popustila: zmagoslavje je bilo na strani, ki si je zaželela jeze, končnega soočenja z že zdavnaj izginulim, skoraj že pozabljenim in že dolgo ne več realnim. "Ne, lagala si mu. Zmožna si jeze. - Točno to bi mu morala dejati. Naslednjemu povej." Prebudilo se je domače brbotanje, tokrat usmerjeno navzven, v neko drugo jutro nekega drugega poletja, brbotanje, ki je doživelo svoje kvazi razsvetljenje, zaradi katerega se je počutilo nepremagljivo samosvoje in neovrgljivo smiselno. Prebudilo ji je sanjave podobe resničnih scen sprejetja igranja norca, ne da bi občinstvu dalo vedeti, da pozna svojo vlogo na teh porušeni gradovih, za te nične domišljave kralje in njihove bedne podanike. Smeje se igra in vrti in pleše, vedno smeje s prijaznim smehljajem iskrenosti in sočutja, pripravljen svoj smeh odnesti v vse zaprašene sobane in čez majava stopnišča, v črne kuhinje in porumenele kopalnice, pred ljudi z vljudnostnim nasmeškom, ki skriva zaničljivost samozavesti višjega vedenja, v prepričanosti enkratnosti slepega vedenja. Na dobro obloženih stolih lepo-držno posedajo ljudje s priborjenim družbenim statusom, zidovi puščajo vtis palačne razkošnosti, namenjene zgolj njim, ki so se oddaljili od gledališča, od uprizarjanja norosti, oni trezni, oni modri, oni vsevidni, naj norci odigrajo svoje in se jim bomo smejali, naj, naj... nam bodo na voljo in v zabavni poklon. Norci, ki se prekucajo sem in tja, da bi občutneje popravljali razporeženje v teh vzvišenih prostorih zadušnosti, ki jim obraz preveva začudenost in blagost, ki svoje kretnje berejo iz čelnih gub. Poslušajo kakršnokoli že blebetanje in prikimavajo, zgolj blago kritizirajo, ko se med zbranimi že dviga strasten ogenj neomejenega pametovanja, ne ustavljajo, le mirijo, s svojim nasmehom in prijaznostjo vežejo mostove med konflikti. Dokler se ne dvigne ogenj proti njim, ogenj smeha, kakšna neumnost, kakšna nespametnost, kakšna ubogost menda v vsej tej nevednosti. Vihar pokroviteljskega trepljanja nad sirotno požrtvovalnost. So norcem ukradli smeh? Jim je dvor namenil tragično vlogo? To jim dopovedujejo, a končno se upirajo in se smehu ne odpovejo, komedije ne jemljejo na račun drugih in v sami komediji prepoznavajo tragedijo, v tragediji satiro. Pokroviteljstvo se v naslednjem stadiju, ki se odvija v široki jedilnici praznih miz, končno preobrazi v ukaze, norcem povedo, kaj naj storijo, kaj počnejo, razkrijejo jim njihove vloge, jim poskušajo vsiliti nove. Norci se še naprej smeji. Ušesa se jim polnijo, da jih bodo lahko vrgli stran. Končno se poslovijo, odidejo in jih odvržejo v prekop. Morda se vrnejo čez nekaj... Podobe jo prebudijo in nič več prepričano ne ve, katera vloga je njena. Vseeno se obudi prizor v parku tistega daljnega poletnega jutra, preteklost se utekočini in prepusti preobražanju, njena postava sedi poleg njegove, rahlo sključena, a nekam bolj odločna, ko se obrne proti modremu nebu in končno spregovori.